

## NIETZSCHE, Friederich

Alemanya 1844 – 1900

Fill d'una família de luterans. Va morir a causa de la bogeria.

### Obres:

La Gaia ciència La genealogia moral

El naixement de la tragèdia Així parla Zaratrusta

Més enllà del bé i del mal Humà massa humà

### Influències:

Assumeix:

|                                |                                                                                                                                         |
|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Presocràtics i sofistes</b> | Analitzen el món amb un llenguatge que no està colonitzat x la moral (xq no hi ha una sola veritat; la veritat és relativa)             |
| <b>Esquerra Hegeliana</b>      | Déu és mort, la condició necessària x a que l'home sigui creador de valors i de sentit                                                  |
| <b>Schopenhauer</b>            | La voluntat és l'eix de la vida humana.<br>El poder, expressió central de la vida.                                                      |
| <b>Wagner</b>                  | Defineix l'òpera com una obra d'art total.<br>Niet. Recull aquesta expressió x a definir el superhome. L'home fet tot ell d'obra d'art. |

Rebutja:

|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sòcrates i Plató</b>                                | Sòc. és el pare de la moral entesa com a repressió dels instints. Plat. Segueix aquesta línia oberta x S. Negant el món sensible i subordinant-ho tot al món intel·ligible.<br>Plat. és el pare del nihilisme pq subordina la vida al món de les idees. El seu món és antivital. |
| <b>Cristianisme</b><br>(model de la moral de l'esclau) | És la ideologia de la consolació. L'home incapaç de suportar la vida necessita un Déu q li faci suportable el fet de viure                                                                                                                                                       |
| <b>Racionalisme i Descartes</b>                        | Identifica ser i pensar. Niet. diu que és un error pq la vida està + enllà q el coneixement. Pensar és una funció de vida, no al revés.                                                                                                                                          |
| <b>Kant</b>                                            | X a Niet. Kant és un personatge obsessionat x el deure i incapaç de crear. Segons Niet. l'imperatiu categòric kantian és l'expressió del deure x deure i és la culminació del nihilisme. Kant insulta la vida sotmetent-la a la moral.                                           |
| <b>Utilitarisme</b>                                    | És una moral x a les masses, x tant oposada a la vida superior. És pragmàtic, i això s'allunya de l'aristocracisme de Nietzsche.                                                                                                                                                 |

## FILOSOFIA D'AQUEST HOME

### EL NIHILISME (Del llatí Nihil: no res)

No és una teoria, és na manera de viure, sentir i d'actuar. És un diagnòstic q diu q a occident tots estan tristos pq reprimim la vida, entenem el món d'una manera pessimista, ressentida. És la mala repetició. Tot és igual com sempre ha estat: insignificant, petit,... triomfa el gris sobre el verd. Pot ser actiu o passiu:

Passiu: el seu símbol és el camell. Submís, cap cot, capaç de travessar el desert, que és el 8 existencial.

Representa la submissió de la vida a les idees.

Actiu: el simbolitza el lleó. Valent, el que mata x ràbia, el senyor.

Representa la incapacitat de crear i el ressentiment.

Camell i lleó tenen en comú el fet de ser símbols d'una consciència desgraciada, pensen la vida en termes de dolor i moralitat, x això mai seran superhomes.

Ser superhome significa superar-se; superar el camell i el lleó.

El símbol del superhome és el nen: innocència, creació, obertura a la vida, el futur en estat pur.

#### Fases:

- 1.- Ressentiment: La acusació i recriminació contra la vida. La vida és la culpable q l'home sigui feble.
- 2.- La mala consciència: Interiorització de la culpa.
- 3.- Ideal ascètic: La sublimació, el moment de la inversió. Els febles es creuen forts pq suporten i callen.
- 4.- La mort de Déu: Ens hem quedat sense cap criteri, cap valor suprem que ens orienti.
- 5.- L'últim home i l'home que vol morir: Ens representa a nosaltres, representa a tots els homes que saben q Déu ha mort xo no gosen fer la opció x a superhome. És l'home + tràgic, sap que no res té sentit, xo s'aferra a aquest no res.

#### Déu ha mort

Significa que el mon suprasensible (món + enllà de les idees (món sensible) està mancat de força operant i no dispensa de vida. El platonisme s'ha acabat. Niet. entén la seva filo contraria al platonisme. Aquesta és metafisika, la de Niet. és antimetafísik.

Q Déu ha mort no és xo una vulgar qüestió d'ateisme, és un argument q ens afecta a tots. **Vol dir que ens hem quedat sense criteri, i que x tant ens manca una primera veritat a partir de la qual poder valorar les coses.**

La mort de Déu significa la subversió total dels valors, amb la qal cosa es fa imprescindible la transvaloració (dixar de veure la vida dsd el mon de les idees x a considerar les idees dsd el punt de vista de la vida).

## LA VOLUNTAT DE PODER

És el nou criteri a partir del qual es fa possible el coneixement i la valoració de les coses. Hem de situar la vida com a valor i criteri. Vol dir voler que el poder de la vida augmenti. La vida és entesa com a força, com a voluntat d'expansió i creixement, és l'únic que genera valor fins superar els límits de l'espai i el temps. Es recupera el sentit de la vida com a creació, es passa dels valors tristos a la voluntat de poder; significa donar el gran si.

Transvalorar vol dir passar de la obligació, del tu has, a l'autonomia de la vida que expandeix el seu poder, jo vull.

Significa situar-se més enllà del bé i del mal. Bé i mal són molt que després de la transvaloració diuen de tenir sentit moral. Amb la transvaloració, Bé és allò que fa créixer el poder de la vida, i Mal el que la disminueix.

### **Apol·lo i Dionís**

La voluntat de poder té una història. A Grècia es dona entre aquestes dues figures simbòliques.

Apol·lo és el Déu de l'ordre, la mesura, el seny, la prudència.

Dionís és el Déu del vi, del joc, de la festa, del joc, de la representació teatral.

La superioritat dels grecs consistia en saber integrar els 2 aspectes de la personalitat humana: Apol·lo (el seny) + Dionís (fieshtaaa).

Després de Sòcrates i Plató aquest equilibri es va trencar i va vèncer Apol·lo. Dionís va quedar com una figura ornamental. Nietzsche, amb la voluntat de poder vol recuperar Dionís.

Dionís és l'oposat a Sòcrates i Crist. El cristianisme és una religió antidionis; viuen obsessionats amb el pecat, la culpa.

La força dionisíaca és la de la mateixa natura, el poder intern de la vida, i això Dionís està sempre en lluita amb Crist.

### **FILOSOFAR A COPS DE MARTELL**

A aconseguir la transvaloració cal que filosofem a cops de martell, és a dir, que la filosofia trenqui la ingènua confiança dels homes en els ídols. El filosofar ha de crear nous valors, i tant ha de destruir amb el martell qualsevol miratge nihilista.

Filosofar a cops de martell significa que només podem fer filosofia des del somriure i sempre destruint; significa que la filosofia no és una teoria, sinó un gest que allibera la vida en la seva inexhaurible pluralitat.

### **EL SUPERHOME**

Serà l'expressió de la voluntat de poder a escala humana. SH no és un concepte teòric, sinó un esdeveniment, moviment, un crit a l'home que encara no existeix però que esdevindrà. El SH seria el que hi ha més enllà de l'home. Un projecte humà diferent. No és cap nova raça en sentit biològic, sinó que aconsegueix viure d'una manera creadora i afirmativa. Es pren la vida com un joc, una festa, una aventura.

No es pot ser SH sense haver fet l'experiència del nihilisme i el seu rebuig. S'ha d'haver experimentat el fàstic i la misèria de l'últim home. El superhome serà l'adversari d'aquell que no gosa transvalorar la vida de capdamunt de tot. El SH estableix un nou principi de valoració que és la moral del senyor, la moral dels forts.

El SH és un aristòcrata pq estima el que és millor. El SH és el millor de l'home pq tria el millor de l'home, que és la vida. En oposició a la moral del senyor, hi ha la moral del serf (febles, ressentits, menyspreadors de la vida; els cristians)

El símbol del SH és l'àliga, senyora de l'espai, dominadora del món. EL del nihilista és el xai, que necessita pastors que el condueixin. EL SH no és polític ni moral.

## **L'ETERN RETORN**

És una visió que Niet. afirma haver tingut; és l'èxtasi de l'eternitat. Significa q el temps retorna, tot és etern i res dl que ha passat no deixa de retornar. Consisteix en estima la vida x sobre de tot, volem aturar el tems i convertir-lo en perpetu present. El concepte d'etern retorn s'enfronta a la concepció vigent del tems, que és d'arrel judeo-cristiana.

X a la tradició occidental, Déu és el creador dl món i serà jutge en el seu final.

En canvi la manera que té Niet. de considerar el tems és dsd una perspectiva grega, que considera que el tems no té futur. El tems no ha estat creat ni tindrà fi.

L'etern retorn és l'intent de recuperar el moment n que la vida humana no s'ha vist reduïda a espai i tems, és una doctrina per a ser viscuda, i no pensada.

**CONCEPTE FONAMENTAL:** Déu ha mort, ens hem quedat sense valor suprem.

**PUNT DE PARTIDA:** Nihilisme, malaltia, platonisme, cristianisme, no crear.

**ALTERNATIVA:** Transvaloració, canviar valors.

Voluntat de poder, sí a la vida.

**A ESCALA HUMANA:** Superhome l'home que ha de venir.

**LA SEVA PROBA:** L'etern retorn, que només superen alguns.